



**P** RVI KONGRES  
HRVATSKIH ZNANSTVENIKA  
IZ DOMOVINE I INOZEMSTVA  
Zagreb - Vukovar, 15. - 19. studenoga 2004.

*Znanstvenici okupljeni na Prvome kongresu hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva u glavnome gradu Zagrebu i u gradu Vukovaru, koji je svojim stradanjem postao simbol hrvatske borbe za slobodu,*

*svjesni izazova današnjega trenutka kada Republika Hrvatska kao slobodna i demokratska država stupa prema članstvu u Europskoj uniji,*

*i svjesni uloge koju u tome imaju znanost i obrazovanje,*

*smatrajući da se Hrvatska može ekonomski, kulturno i politički razvijati uz puno uvažavanje ljudskih sloboda, vladavine prava, afirmaciju znanja i obrazovanja,*

*polazeći od odgovornosti koju znanstvenici imaju za razvoj Republike Hrvatske, mi, hrvatski znanstvenici iz domovine i inozemstva, donosimo sljedeću*

## *Deklaraciju*

1. *Svrha je Kongresa hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, koji je organiziralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, a kojemu smo se odazvali iz svih krajeva svijeta,*

*- da na njemu potvrdimo i posvjedočimo svoje uvjerenje da je od svih ulaganja u razvoj neke zemlje, a tako i naše domovine Hrvatske, najvrednije i najisplativije ulaganje u ljude, posebice mlade ljude, i to osobito ulaganje u obrazovanje i znanje,*

*- te da pokažemo svojom prisutnošću koliko je Hrvatska dala svijetu, obrazujući svoje znanstvenike koji su potom stjecajem okolnosti otišli u svijet u potrazi za prihvatljivim uvjetima rada, te da taj "odljev mozgova" koji je istovremeno jedna od najvećih opasnosti za zemlje poput Hrvatske i jedan od najvećih darova koje neka zemlja može dati svijetu, pretvorimo od bolesti u lijek za domovinu, i da svojom suradnjom, mi hrvatski znanstvenici iz svijeta i iz domovine, pomognemo da svijet Hrvatskoj za taj dar uzvрати jednakim darom potpore, stručne i materijalne, u razvoju znanosti u Hrvatskoj i u cjelovitom razvoju zemlje, za koji je ulaganje u ljude i u obrazovanje najpresudniji preduvjet.*

2. *Razvoj i bogatstvo neke zemlje temelje se na razvoju slobode, demokracije s jedne strane, a gospodarstva i tehnologije s druge strane. Ni jedno od toga nije zamislivo bez znanja i znanosti. Današnji se vrtoglavi razvoj tehnologije zasniva na znanosti, a što je preduvjet uspješnog*

*gospodarstva. Tu je uloga prirodnih, medicinskih, tehničkih i informacijskih znanosti u temelju svakoga suvremenog gospodarstva. Ali se ni bez društvenih i humanističkih znanosti ne može ustrojiti suvremeno društvo, a još manje čuvati i razvijati kulturni identitet i suvremene civilizacijske i kulturne tekovine.*

*Politička odgovornost mora počivati na suverenitetu naroda i građana, koji je izražavaju kroz svoje ustanove političkoga sustava, i ne može je u demokraciji zamijeniti ekspertiza znanstvenika. Volja građana i njihovih zastupnika treba počivati na dobroj obaviještenosti o mogućnostima rješavanja problema suvremenoga svijeta, a tu znanost ima ogromnu savjetodavnu ulogu. Iako je snažno povezivanje znanosti s gospodarstvom preduvjet i gospodarskoga i znanstvenoga razvoja, znanost ne smije samo služiti gospodarstvu, nego mora čuvati i svoju autonomiju, jer su gotovo sva velika otkrića sprva služila spoznaji, a tek potom nalazila svoju bogatu i korisnu primjenu.*

3. *Svjesni toga, i svjesni razvojnih potreba Republike Hrvatske i potrebe njena brza razvoja i dostizanja standarda razvijenoga svijeta, pozivamo*

*institucije Republike Hrvatske:*

- Hrvatski sabor, izabran slobodnom voljom hrvatskih građana, da svojim zakonima omogući što bolju i plodniju suradnju hrvatskih znanstvenika iz svijeta i znanstvenika iz Hrvatske, kao i razvoj svake druge korisne međunarodne znanstvene suradnje, koju želimo poticati,*
- Vladu Republike Hrvatske da ukloni sve prepreke toj suradnji i da stvara što povoljnije materijalne i druge uvjete za ostvarivanje znanstvene, a i svekolike druge suradnje domovinske i iseljene Hrvatske,*
- sva ministarstva da odrede osobe kojima se mogu obraćati znanstvenici iz inozemstva i domovine, kao i za to kvalificirani građani s prijedlozima za međunarodnu znanstvenu i srodnu suradnju, te da se otvore računalne mrežne stranice za raspravu o takvoj suradnji;*

*hrvatske znanstvenike u inozemstvu*

- da potiču i razvijaju suradnju s domovinom Hrvatskom i sa znanstvenicima u njoj, da predlažu zajedničke međunarodne znanstvene i razvojne projekte, da traže mogućnosti financijske potpore u svijetu takvim projektima, i pomažu u školovanju mladih znanstvenika iz Hrvatske u svijetu,*
- da šire obaviještenost o Hrvatskoj u svijetu, zalažu se za suradnju s njom i rade na afirmaciji njene kulture i identiteta u svijesti javnosti i kulturnih sredina u kojima žive,*
- da u svoje projekte uključuju znanstvenike u domovini, podupiru stipendiranje naših mladih znanstvenika za studij u inozemstvu, da sudjeluju u domaćim projektima i nastavi u Hrvatskoj kao i u recenziranju sveučilišnih programa i znanstvenih projekata i radova,*
- da pozivaju znanstvenike iz Hrvatske i da dolaze u Hrvatsku na pozive za stručnu, znanstvenu i obrazovnu suradnju;*

#### *hrvatske znanstvenike u domovini*

- *da predano rade na razvoju svojih znanosti i na širenju međunarodne suradnje s hrvatskim znanstvenicima u svijetu u sklopu svekolike međunarodne suradnje u znanosti koja pridonosi dosezanju najviših svjetskih standarda, te razvoju hrvatskoga društva i gospodarstva,*
  - *da promišljeno razvijaju, u suradnji s hrvatskim znanstvenicima u inozemstvu, strategiju afirmacije hrvatske kulture, jezika i identiteta u svijetu i obavješćivanja inozemne i svjetske javnosti o Hrvatskoj, uključujući se svojim znanstvenim radom u tokove svjetske znanosti i mrežu međunarodne suradnje na takav način koji će njima služiti na čast, Hrvatskoj biti na korist, a razvoju znanosti na službu.*
4. *Djelovanje znanstvenika treba vrednovati prema najvišim znanstvenim kriterijima, uvažavajući specifičnosti pojedinih znanstvenih područja, posebice nacionalnih disciplina, kao i prema etičkim načelima. Naše djelovanje počiva na autonomiji znanstvenih organizacija i samih znanstvenika, usmjereno na afirmaciju tolerancije, nediskriminacije, razvoj ljudskih prava i sloboda te vrijednosti demokratskog pluralističkog društva.*
5. *Razmišljamo o oblicima razvoja suradnje među hrvatskim znanstvenicima u domovini i inozemstvu, kao što su:*
- *potpora Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH koju treba podupirati gospodarstvo, i koja, uz ostalo, treba osigurati stipendije mladim hrvatskim znanstvenicima za studij u inozemstvu i potpomagati projekte koji se rade u suradnji s inozemnim partnerima,*
  - *osnivanje burze međunarodne suradnje na kojoj će se nuditi ali i tražiti znanstvena suradnja na svim vrstama znanstvenih projekata,*
  - *organiziranje informacijske mreže o mogućnostima međunarodne suradnje hrvatske znanosti sa svijetom,*
  - *razvoj institucija za afirmaciju hrvatske kulture, osobito znanosti i umjetnosti u svijetu,*
  - *širenje mreže lektorata, katedara za kroatistiku, hrvatskih studija u svijetu,*
  - *razvoj strategije suradnje na afirmaciji hrvatske kulture i identiteta u svim područjima humanističkih i drugih odgovarajućih znanosti.*

*Mi se obavezujemo da ćemo ulagati trajne napore u takvu suradnju, razvoj znanosti u Hrvatskoj i u cjelokupni razvoj moderne, demokratske, europske i međunarodno afirmirane Hrvatske koja će svojom kulturom, znanošću i blagostanjem ravnopravno i kreativno sudjelovati u životu i napretku svjetske zajednice.*

*Prirodne znanosti*



Prof. dr. sc. Davor Pavuna

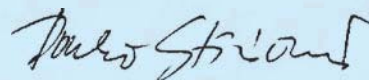


Akademik Vladimir Paar

*Tehničke znanosti*



Prof. dr. sc. Ivica Crnković

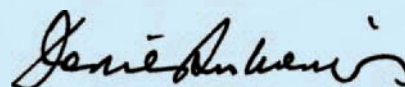


Prof. dr. sc. Darko Stipaničev

*Biomedicina i zdravstvo*

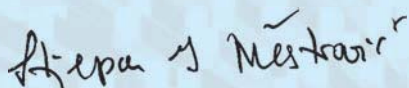


Prof. dr. sc. Željko Bošnjak



Akademik Daniel Rukavina

*Društvene znanosti*

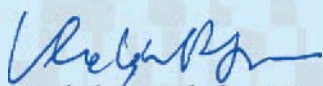


Prof. dr. sc. Stjepan G. Meštrović



Prof. dr. sc. Ivo Josipović

*Humanističke znanosti*

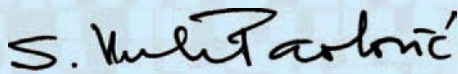


Prof. dr. sc. Vladimir Goss



Akademik Mislav Ježić

*Biotehničke znanosti*

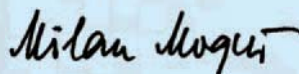


Prof. dr. sc. Stanimir Vuk-Pavlović



Akademik Slavko Matić

*Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*



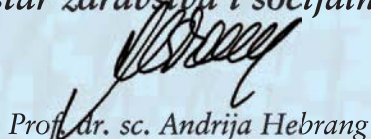
Akademik Milan Moguš

*Predsjednica Rektorskog zbora*



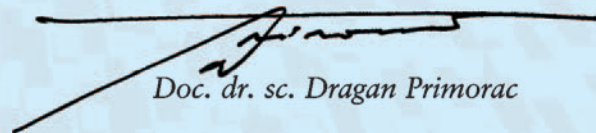
Prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik

*Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske  
i ministar zdravstva i socijalne skrbi*



Prof. dr. sc. Andrija Hebrang

*Ministar znanosti, obrazovanja  
i športa*



Doc. dr. sc. Dragan Primorac

U Vukovaru, 18. studenoga 2004. godine